

De schans en Luttel Meijel

Een bijzonder gebied vormde Luttel Meijel, waar de Sint Wilbertspuit was. In 1393 werd genoteerd dat het gebied Luttel Meijel zowel in de parochie van Meijel als in de parochie van Deurne lag. Luttel Meijel lag dus niet alleen in het huidige Meijel maar ook een eind Deurne in. In 1340 had heer Jan van Geldrop er grond tot aan de Heitrak toe. Op 25 mei 1452 moest Philips, hertog van Bourgondië en Brabant, beslissen in een ruzie tussen Peter van Bijeringen (Beringe) en ingezetenen van Deurne. Het ging om een stuk heide met weiland op Luttel Meijdel. Peter van Bijeringen dacht dat het helemaal van hem was, maar Willem van den Beken en Lambrecht van Loen, inwoners van Deurne, meenden dat het hun eigendom was. Van Bijeringen had er al een put gemaakt en daarbij een grenssteen gezet. Onder leiding van rentmeester Philips van de Bosch werd er een scheidslijn aangebracht, waarbij de put voor de helft in Deurne en voor de helft op de grond van Peter van Bijeringen in Meijel lag. De put moest dus van beide kanten gebruikt kunnen worden. Waarschijnlijk ging het om de opgraving van de oude Sint Wilbertspuit. De familie Van Bijeringen woonde dus aan de Meijelse kant van de put en verwierf daar enige grond in 1393. Toen zijn dochter Jutta trouwde met Johannes van Bijeringen uit Helden, schonk vader Henrick, genaamd van Stakenborch van Bergelen, op 5 juni 1393 aan het jonge echtpaar de helft van de hoeve Cleijn Meijel of Luttel Meijel met alles wat daar bij hoorde. De andere helft verkocht hij aan zijn dochter. Was dit de hoeve waarvan Hendrick Kelner van Meijel de keldermeester was, dan stond er een belangrijk gebouw. Deze hoeve of het nabij gelegen Broylmansgoet kwam in bezit van heer Jan van Hoeschot, ridder, die vóór 1368 is overleden. Die hoeve zou later een pachthoeve van de heren van Meijel worden en het gebied werd ernaar genoemd: 'De Hof'. Maar de heren van Meijel werden voor 1400 niet vermeld. Duidelijk is wel dat de band met Brabant niet alleen via Luttel Meijel bestond, maar ook omdat onder meer de heren van Geldrop vóór 1400 bezittingen in Meijel hadden. Van hen werden hier Jan, Rutger, Zeger, Wouter en Willem van Geldrop genoemd. Er waren ook persoonlijke relaties tussen de heren van het Gelders leen Geldrop en de heren van Ghoor en Meijel. Het is niet uitgesloten, dat het peeldorp Meijel bedoeld werd met het vrij en eigen goed 'Medele' dat in 1196 werd opgedragen aan Hendrik van Cuyck, wiens familie de halve heerlijkheid Asten bezat.

Henk Willems

Citaat genomen uit SINT WILBERTSPUIT EN LUTTEL MEIJEL (hoofdstuk 4) van Medelo
(zie ook bijgaande link:
https://www.medelo.nl/images/files/460-04_Sint_Wilbertspuit_en_Luttel_Meijel.pdf)

N.a.v. de tentoonstelling over diverse bekende Schansen van de gemeente Peel en Maas, waarover alle info te zien en te lezen is in het Museum Peel en Maas, gevestigd in het voormalige klooster 't Kerkeböske te Helden.

Website: <https://www.museumpeelenmaas.nl/>

(Tijdens de 80-jarige opstand legde men in onze streek schansen aan om zich te beschermen tegen rovende bendes huursoldaten. Wat zijn schansen? Kom langs en ontdek het. Kinderen kunnen zelf een schans bouwen en de strijd met de soldaten aangaan).

Meijel rond 1810

grondgebruik:

- akkergronden (ca. 350 ha)
- we- en hooilanden (ca. 150 ha)
- woeste gronden (ca. 1400 ha)

